ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับทางจิตสังคมของวัยรุ่นชายที่ ได้รับ การบำบัดรักษาการ ติดสารเสพย์ติด

ชื่อผู้เขียน

นางอรัญญา แพจุ้ย

พยาบาลสาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. คาราวรรณ ต๊ะปินตา ประธานกรรมการ อาจารย์ นายแพทย์ งามวงศ์ จรัสอุไรสิน กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ศรีพรรณ กันธวัง กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันทวี เชื้อขาว กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

ปัญหาการติดสารเสพย์ติดในปัจจุบันพบมากในกลุ่มวัยรุ่นชาย จากข้อมูลการเข้ารับการ บำบัครักษาการติดสารเสพย์ติดที่ผ่านมา พบว่าหลังจากวัยรุ่นได้รับการบำบัครักษาแล้วมักมีอัตรา การกลับไปเสพสารเสพย์ติดซ้ำสูงโดยปัจจัยเหตุที่สำคัญตัวหนึ่ง คือ การปรับทางจิตสังคมที่ไม่ เหมาะสม

การวิจัยเชิงพรรณาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของ การเห็นคุณค่า ในตนเอง การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการปรับทางจิตสังคมของ วัยรุ่นชายที่ได้รับการบำบัครักษาการติดสารเสพย์ติด พร้อมทั้งหาอำนาจการทำนายของปัจจัยด้าน การเห็นคุณค่าในตนเอง การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ต่อการปรับทางจิต สังคมของวัยรุ่นชายที่ได้รับการบำบัครักษาการติดสารเสพย์ติด กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่าง แบบมีระบบจากวัยรุ่นชายอายุ 15-19 ปี จำนวน 150 ราย ที่มารับการรักษาการติดสารเสพย์ติดใน ประเภทแอมเพ่ตามีน ฝิ่น เฮโรอิน หรือ สารระเหย ที่แผนกผู้ป่วยนอก ศูนย์บำบัครักษายาเสพติด จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของโรเซนเบอร์ก (1965) แปลเป็นภาษาไทยและคัดแปลงโดย

ผ่องศรี ศรีมรถต (2536) 3) แบบสอบถามการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว ใช้แบบประเมินการปฏิบัติ หน้าที่ของครอบครัวจุฬาลงกรณ์ ที่อุมาพร ตรังคสมบัติ (2540) สร้างจากแนวคิดแมคมาสเตอร์ 4) แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก แนวคิดของเจฟฟี่ (1998) ร่วมกับการ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ใค้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .88 และ 5) แบบสอบถามการปรับทางจิตสังคม ใช้แบบ ประเมินการปรับทางจิตสังคมต่อความเจ็บป่วยที่สร้างและพัฒนาขึ้นโดยเคอโรเกติส (1986) แปล เป็นภาษาไทยและคัดแปลงโดย มุกคา คุณาวัฒน์ (2535) นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นโดย ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาก ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเห็นคุณค่าใน ตนเอง แบบสอบถามการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และ แบบสอบถามการปริบทางจิตสังคม เท่ากับ .80, .89, .75, และ .82 ตามลำคับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา และการถคถอยพหุดูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นชายที่ได้รับการ บำบัดรักษาการติดสารเสพย์ติดมีคะแนนเฉลี่ย ของการเห็นคุณค่าในตนเอง การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการปรับ ทางจิตสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีเพียงปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวที่สามารถ ทำนายความผันแปรของการปรับทางจิตสังคมของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 86.9 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($R^2 = .869, p < .05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่มี อิทธิพลต่อการปรับทางจิตสังคมของวัยรุ่นชายที่ได้รับการรักษาการติดสารเสพย์ติด ดังนั้นพยาบาล และผู้เกี่ยวข้องจึงควรมีบทบาทในการช่วยให้ครอบครัวได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติ หน้าที่ของครอบครัวที่สามารถส่งเสริมการปรับทางจิตสังคมของวัยรุ่นชายได้ Thesis Title

Factors Related to Psychosocial Adjustment in Male Adolescents with

Substance Abuse During Therapy

Author

Mrs. Aranya Phajuy

M.N.S.

Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee:

Assistant Professor Dr.Darawan	Thapinta	Chairman
Lecturer Dr. Ngamwong	Jarusuraisin	Member
Assistant Professor Dr.Seepan	Kantawang	Member
Assistant Professor Puntawee	Chuekao	Member
Assistant Professor Dr.Khanokporn	Sucamvang	Member

Abstract

Substance abuse is common in male adolescents. Previous data concerning substance abuse therapy revealed that after therapy, these adolescents tend to return to substance abuse because of inappropriate psychosocial adjustment.

The purpose of this descriptive correlational research was to describe the level of self-esteem, family functioning, peer influence, and psychosocial adjustment and to determine predictive abilities of self-esteem, family functioning, and peer influence on psychosocial adjustment in male adolescents with substance abuse during therapy. A systematic sampling was used to select a sample of 150 male substance abusers who were 15-19 years old. These adolescents were in therapy at the out-patient department of the Chiang Mai Drug Dependence Treatment Center. They abused either amphetamine, opium, heroin, or inhalants. The research instrument was a questionnaire which consisted of 5 parts 1) the Personal Data Recording Form, 2) the Self-esteem questionnaire of Rosenberg (1965) which was translated into Thai and modified by Pongsri Srimoragot (1993), 3) the Chulalongkorn Family Inventory (CFI),

developed by Umaporn Trangkasombut (1997) basing on the McMaster Model of Family Functioning (MMFF), 4) the Peer Influence Questionnaire developed by the researcher from both Jaffy Model (1998) and related literature. This questionnaire was confirmed by a panel of experts, and its content validity index was .88, 5) The Psychosocial Adjustment to Illness Inventory of Derogatis (1986) which was translated into Thai and modified by Mukda Kunawat (1992). The reliability of the instrument was tested and result in values for Cronbach's alpha coefficients for the self-esteem Questionnaire, the Chulalongkorn Family Inventory, the Peer Influence Questionnaire, and the Psychosocial Adjustment to Illness Inventory were .80, .89, .75, and .82, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, and stepwise multiple regression.

The major results of the study indicated that male adolescents with substance abuse during therapy had moderate self-esteem, family functioning, peer influence, and psychosocial adjustment. Only family functioning was found to be a significant predictor and this accounted for 86.9 percent of the variability of psychosocial adjustment. ($R^2 = .869, p < .05$)

This study suggested that family functioning is a substantial factor influencing on psychosocial adjustment among male adolescents with substance abuse during therapy. Thus, nurses and other involved personnel should stimulate the families to recognize the significant of family functioning in promoting psychosocial adjustment among male adolescents.